

BIULETYN

informacyjny

ZARZĄDU GŁÓWNEGO
PTTK Nr 107
S T Y C Z E Ń 1 9 6 8

SPIS TREŚCI

XI Plenum Zarządu Głównego PTTK • XXV-lecie Ludowego Wojska Polskiego czcimy powszechnym udziałem w wędrówkach szlakami chwały oręża polskiego • Złoci i srebrni • Ranga zagadnień ideowo-wychowawczych w pracy przewodników turystycznych • O nowy model działania PPTK w zakładach pracy • Powstaje pienińskie muzeum przyrodniczo-etnograficzne • Prezydium obraduje • DW Augustów najlepszym obiektem PTTK w 1966 r. • Jeden złot, dwa jubileusze • Jachtowa flota PTTK potęgą w turystyce morskiej • Z życia okręgów, oddziałów i kół • Nowości wydawnicze

XI PLENUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO PTTK

ZATWIERDZENIE też Zarządu Głównego na VII Walny Zjazd Delegatów PTTK, regulaminu wyborczego i zasad wyborów delegatów na Zjazd, omówienie udziału Towarzystwa w obchodach 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego, nadanie Złotych i Srebrnych Odznak PTTK dla działaczy — oto plon obrad XI Plenum ZG PTTK, które odbyło się w Warszawie 23 listopada ub. roku pod przewodnictwem prezesa Towarzystwa Piotra Gajewskiego. W obradach uczestniczył dyrektor Departamentu Ruchu Turystycznego GKKFiT — Stanisław Ostrowski.

Projekt też zjazdowych przygotowała Komisja Programowa powołana przez Zarząd Główny PTTK. Przewodniczący Komisji Programowej, wiceprezes ZG PTTK — Mieczysław Marzec oceniając projekt też podkreślił, że zostały one oparte na wytycznych programowych, które Komisja otrzymała na Plenum ZG w Zakopanem 29 września 1967 r. Tezy zjazdowe pozwalają całemu Towarzystwu dokonać w toku kampanii sprawozdawczo-wyborczej przed VII WZD wszechstronnego przeglądu i oceny dorobku PTTK oraz jego władz w trzech latach minionej kadencji oraz wytyczyć główne kierunki działalności programowej i usługowej w okresie VII kadencji władz Towarzystwa. Tezy, wyniki dyskusji przedzjazdowej oraz dyskusji w czasie obrad Zjazdu pozwolą napewno na podjęcie uchwał przez VII WZD, których realizacja rozszerzy niewątpliwie udział PTTK w zaspokajaniu krajoznawczo-turystycznych potrzeb ludzi pracy i młodzieży.

Dyskusja na XI Plenum ZG PTTK była bardzo ożywiona, wniosła też liczne uzupełnienia do projektu też.

Zostały one jednomyślnie przyjęte. Tekst też wraz z projektem poprawek do Statutu przyjętym również przez XI Plenum ZG PTTK postanowiono wydać drukiem w ilości potrzebnej dla obrad walnych zebrań kół PTTK, zjazdów oddziałów, okręgowych konferencji przedstawicieli oddziałów i VII WZD.

W drugim punkcie obrad Plenum przyjęło Regulamin Wyborczy przedłożony przez zastępcę przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego VII WZD Wojciecha Militza, który przedstawił członkom Plenum opinie zarządów oddziałów co do zasady wyboru delegatów oddziałów na zjazd „per procura”. Zasada ta sprecyzowana na X Plenum ZG w Zakopanem ma na celu zapewnienie oddziałom zgodnej ze Statutem ilości głosów (mandatów) na Zjeździe, reprezentowanych przez mniejszą liczbę uczestniczących w Zjeździe

Naszym przyjaciółom, turystom, członkom i działaczom PTTK, korespondentom najlepsze Życzenia pomyślnego Nowego Roku, udanych wypraw turystycznych, wielu przeżyć na szlaku

Redakcja Biuletynu Informacyjnego
Zarządu Głównego PTTK

delegatów. W okresie przewidzianym na zebranie opinii oddziałów w tej sprawie, na 374 zarejestrowanych ogółem oddziałów, jedynie 13 zarządów oddziałów PTTK zgłosiło odmienną opinię. W tej sytuacji Plenum ZG zatwierdziło uchwałę zakopiańską jako obowiązującą zasadę wyboru delegatów oddziałów na VII WZD. W rezultacie w Zjeździe uczestniczyć będą delegaci oddziałów posiadający prawo jednego, dwóch i trzech głosów decydujących, w liczbie umożliwiającej odbycie Zjazdu przy uczestnictwie około 500 osób. Pozwoli to zapewnić zjazdowi prawidłowe warunki obrad oraz obniży jego koszty o około 200 tysięcy złotych.

W toku dalszych obrad Plenum Zarządu Głównego uchwaliło apel do wszystkich turystów i członków

PTTK, aby „25-lecie ludowego Wojska Polskiego uczcić powszechnym udziałem w wędrówkach szlakami chwały oręża polskiego”. (Tekst apelu zamieszczamy poniżej). Jednocześnie zatwierdzony został projekt regulaminu nowej odznaki turystycznej PTTK „Szlakami Chwały Oręża Polskiego”, którą będzie można zdobywać począwszy od 1968 roku. Zatwierdzono ponadto plan działania na rok 1968, w wyniku którego zapewniona będzie realizacja wytycznych GZP WP i ZG PTTK co do współdziałania w rozwoju turystyki i krajoznawstwa.

Przyjęto wreszcie wnioski Kapituły Odznaczeń o nadanie Złotej Odznaki PTTK 23, Srebrnej zaś 34 działaczom naszego Towarzystwa.

XXV – LECIE LUDOWEGO WOJSKA POLSKIEGO CZCIJMY POWSZECHNYM UDZIAŁEM W WĘDRÓWKACH SZLAKAMI CHWAŁY ORĘŻA POLSKIEGO

Z okazji zbliżających się obchodów 25 rocznicy powstania ludowego Wojska Polskiego, Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zwrócił się z apelem do wszystkich turystów polskich, do wszystkich członków i działaczy naszego Towarzystwa, a także do wszystkich komórek PTTK o aktywne uczestnictwo w obchodach 25-lecia ludowego Wojska Polskiego.

Z apelem tym zapoznajemy Czytelników naszego Biuletynu.

HISTORIA bywa częstą przewodniczką na turystycznych szlakach. Zwiedzając miejsca upamiętnione w dziejach naszego narodu, uczymy się przywiązania i miłości do Ojczyzny. Polskie Towarzystwo Krajoznawcze i Polskie Towarzystwo Tatrzańskie — nasi poprzednicy — od samych początków swego istnienia uczyli kochać ojczystą ziemię z jej pamiątkami minionych dziejów, cmentarzami przodków i miejscami chwały żołnierskiej.

Tradycje te kontynuuje Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Na niespotykaną w dziejach naszej turystyki skalę rozwinęło się zainteresowanie dawną i nową historią Polski w okresie obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego. Bogaty plon turystyczny i krajoznawczy przyniósł konkurs „Przez X Wieków Polski”.

Obecnie mamy nową okazję do wypełnienia krajoznawczą treścią imprez turystycznych, do zmanifestowania naszych patriotycznych uczuć.

12 października 1968 r. minie 25 lat od chwili, gdy I Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki stoczyła pod Lenino swój pierwszy bój, pierwszą walkę na szlaku prowadzącym do Polski. 25-ty rok od tego pamiętnego wydarzenia obchodzić będziemy jako XXV rocznicę powstania ludowego Wojska Polskiego. Rok 1968 będzie jednocześnie okresem przypomnienia wszystkich najpiękniejszych tradycji oręża, wszystkich wydarzeń, których wspólnym wykładnikiem było hasło „Za Naszą i Waszą Wolność”.

Od Bugu do Odry, Nysy i Bałtyku przebiegał szlak chwały odrodzonego Wojska Polskiego walczącego

u boku Armii Radzieckiej. Pozostały na tym szlaku pobojuwiska, pomniki, cmentarze i pojedyncze mogiły. Obok nich znajdują się miejsca chwały żołnierzy kampanii wrześniowej 1939 r., miejsca walk partyzantów z okresu 1939—1944, a także żołnierzy powstania śląskiego, powstania listopadowego i powstania styczniowego. Wszystkie one urządzają nam dziś trasy wędrówek turystyczno-krajoznawczych; trasy rajdów, zlotów, obozów wędrownych i wycieczek.

Zarząd Główny PTTK apeluje do wszystkich komórek Towarzystwa o urządzenie imprez, których krajoznawczą treścią będzie przypomnienie tradycji oręża polskiego. Wszystkich członków PTTK, wszystkich turystów wzywamy do jak najliczniejszego udziału w wędrówkach prowadzących szlakami walk polskiego żołnierza: od Bugu do Wału Pomorskiego i Kołobrzegu, od Westerplatte do Kocka, od Borów Tucholskich do Puszczy Kampinoskiej, od Chełma i Lublina poprzez Warszawę do dawnych przyczółków nad Odrą.

Wzywamy wszystkich działaczy do propagowania zbrojnego wysiłku żołnierza polskiego, do akcji odkrywania i upamiętniania śladów czynów zbrojnych, do społecznej opieki nad cmentarzami, mogiłami, pomnikami i pobojuwiskami.

Okręgi, oddziały, koła PTTK wzywamy do wykorzystania możliwości, jakie daje postanowienie o współpracy, zawarte pomiędzy Głównym Zarządem Politycznym Wojska Polskiego i Zarządem Głównym PTTK, do dalszego upowszechnienia ruchu turystycznego w środowisku wojskowym, do zwołania przedsięwzięć łączących problematykę turystyczną ze sprawami obronności kraju.

Wszystkich turystów zachęcamy do zdobywania odznaki „Szlakami chwały oręża polskiego”.

Niechaj turystyczne imprezy 1968 roku staną się manifestacją naszego przywiązania do tradycji walk polskiego żołnierza, naszej czci dla poległych za Ojczyznę na wszystkich frontach świata, naszej miłości do ludowego Wojska Polskiego, które dziś stoi na straży budownictwa socjalistycznego i pokoju.

Zarząd Główny PTTK

ZŁOCI I SREBRNI

Podczas XI plenarnego zebrania Zarządu Głównego PTTK 57 działaczy naszego Towarzystwa odznaczonych zostało Złotą i Srebrną Odznaką PTTK.

Złotą Odznakę PTTK otrzymali:

Wiesław Bek, Teodor Gazela, Teodor Gębicki, Aleksander Głowka, Franciszek Grocholski, Jan Januszkiewicz, Stefan Jedryszczak, Janusz Król, Józef Okoński, Stefan Rosiak z okręgu łódzkiego PTTK; Jan Dudziński, Józef Faden, Marian Orlewicz, Antoni Ratyński, Marian Szeligiewicz, Zofia Wnuk z Zakopane-go; Barbara Szablowska z okręgu

koszalińskiego PTTK; Jerzy Popow z okręgu rzeszowskiego PTTK; Stanisław Dygasiewicz, Tadeusz Wielebiński z Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK. Złotą odznakę otrzymała również redakcja „Poznaj Swój Kraj” oraz redaktorzy „Światowida” Janusz Krawczyk i Krystyna Progulska.

Srebrną Odznakę PTTK: Edward Cuprych, Krystyna Czerner, Marian Czerner, Janusz Dziarski, Henryk Hinc, Edmund Kaczmarek, Włodzimierz Kmiecik, Czesław Orłowski, Henryk Reszka, Kazimierz Rolewski, Marian Rynkiewicz, Michał Sorokin, Teresa Stolarska, Henryk Stępiński, Lucjan Tracz, Jerzy Zagórski, Stefan Ziemkowski z Koszalina; Alfred Glesmer, Alfred Krasowski, Piotr Ko-

pyrko, Zygmunt Stolarski, z Rzeszowa; Marian Kosko, Marian Terlecki z Krosna; Tadeusz Kamiński, Włodzimierz Koneman, Ryszard Obin, Władysław Staniewicz z Łodzi; Aleksander Chmiel, Danuta Fangor z Łańcuta; Janusz Mroziewicz z Łęczycy; Edward Kamionka ze Zgierza; Longin Wolski z Tomaszowa Maz.; Mieczysław Zasempa z Piotrkowa Tryb.; Roman Młynarczyk z Pabianic.

lności wysoko ocenianej przez zainteresowane władze państwowe i polityczne, zyskuje pomoc zarówno w rozwiązywaniu spraw bieżących jak i przyszłościowych.

W toku obrad Komisji, na tle ogólnie pozytywnej oceny pracy przewodników, zwrócono także uwagę i na braki. Podkreślono konieczność weryfikacji programów i doskonalenia szkolenia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na odpowiedni dobór tematyki dotyczącej wiedzy o współczesnym obliczu Polski Ludowej, a obejmującej znajomość obiektów budownictwa socjalistycznego, regionalnych planów gospodarczych, aktualnej sytuacji w świecie itp.

Poddano krytyce zdarzające się przypadki niefrasobliwości w oprowadzaniu grup turystów, zwłaszcza zagranicznych, niedoceniają roli przewodnika, jako reprezentanta interesów Polski Ludowej. Zwrócono uwagę na niebezpieczeństwo zrutyinizowania pracy przewodników i konieczność pogłębienia szkolenia w zakresie metodyki prowadzenia różnorodnych grup wycieczkowych.

Postanowiono ożywić współpracę kół przewodnickich z biurami podróży. Współpraca ta ma na celu zaktywizowanie tych biur w oferowaniu klientom prawidłowych krajoznawczo i racjonalnie programów wycieczek.

Obserwowana uległość biur podróży wobec żądań klienta w znacznej mierze obniża wartości poznawcze wycieczek, stwarzając sytuację, w której przewodnik przy najlepszej woli nie może spełnić swoich zadań.

Okręgowe komisje przewodnickie zostały zobowiązane do przeanalizowania sytuacji na swoim terenie oraz przeprowadzenia zebrań w kołach przewodnickich. Konkretne doświadczenia postanowiono wymienić między poszczególnymi okręgami, wykorzystując do tego celu także miesięcznik przewodnicki „Gościniec” wydawany przez Koło Przewodników Miejskich PTTK w Warszawie.

Zebrani wysunęli nadto szereg zagadnień organizacyjnych, przyjętych jako postulaty pod adresem Prezydium Komisji Przewodnickiej ZG PTTK, które zostało zobowiązane do poinformowania okręgowych komisji o sposobie ich załatwienia.

W przededniu plenarnego zebrania Komisji odbyło się spotkanie Prezydium Komisji ZG z Okręgową Komisją Przewodnicką w Krakowie z udziałem zastępcy przewodniczącego Krakowskiego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki — mgr K. Wróbla. W oparciu o sprawozdanie przewodniczącego Okręgowej Komisji Przewodnickiej J. Wątroby, dokonano analizy i oceny pracy przewodników w województwie krakowskim. W pracy tej odnotowano postęp zarówno w rozwoju liczbowym przewodnictwa jak też, co jest szczególnie ważne, w podnoszeniu poziomu pracy przewodników.

RANGA ZAGADNIENÍ IDEOWO-WYCHOWAWCZYCH W PRACY PRZEWODNIKÓW TURYSTYCZNYCH

18 LISTOPADA ub. roku w gościnnej siedzibie krakowskiego oddziału PTTK obradowała w pełnym składzie Komisja Przewodnicka Zarządu Głównego PTTK z udziałem przewodniczących okręgowych komisji przewodnickich z całego kraju.

W zebraniu uczestniczyli także delegaci PTTK z Krakowa i województwa krakowskiego z prezesem zarządu okręgu M. Worobkiewiczem.

Zagadnienia ideowo-wychowawcze omówione zostały na tle uchwał VIII Plenum KC PZPR oraz wyciecznych Zarządu Głównego PTTK zawartych w liście Prezydium ZG do działaczy i członków PTTK z 14.VI.1967 r.

W ożywionej dyskusji, w której brali udział prawie wszyscy zebrani aprobowano stanowisko i wnioski przedstawione w referacie przewodniczącego Komisji Przewodnickiej W. Militza.

Około 8-tysięczna rzesza przewodników skupionych w PTTK spełnia w ruchu turystycznym ważną, społeczną rolę. Przewodnicy oprowadzając rocznie ponad 180 tys. grup wycieczkowych krzewią wśród 5 milionów uczestników wycieczek znajomość kraju ojczystego, jego historii i dorobku Polski Ludowej. Pobudzają poczucie uzasadnionej dumy z osiągnięć naszego narodu. Pokazują i objaśniają na konkretnych obiektach dorobek naszej gospodarki, kultury i oświaty. W oparciu o znajomość perspektywicznych planów regionalnych często potrafią ukazać w sposób przejrzysty wizję przyszłości. Są wychowawcami i opiekunami powierzonych im grup. Muszą znać zasady pracy pedagogicznej. Dbają o właściwą metodykę udzielania informacji w zależności od środowiska reprezentowanego przez wycieczkę. Znają dobrze teren swoich uprawnień i zasady wodzenia po turystycznych szlakach. Starają się udzielić wszechstronnej informacji we wszystkich kwestiach związanych z obsługą turystyczną. Pełnią wiele innych czynności po to, aby uczestnicy wycieczki uzyskali maksimum korzyści poznawczych zaś sama wycieczka nie była zbyt męcząca. Łączy ich wspólna pasja pochłaniania wiedzy

o kraju i chęć dzielenia się nią z szerokimi kręgami odbiorców. Pełnią i chcą pełnić coraz lepiej rolę krajoznawczych działaczy oświatowych.

Wykonywanie tak złożonej, a jednocześnie wysoce użytecznej społecznej funkcji jest możliwe, jak stwierdzono w toku obrad, w oparciu o zasadę traktowania przewodnictwa jako działalności społecznej, a nie zawodowej. Odpłatne prowadzenie wycieczek oraz istnienie niezbędnej stosunkowo nielicznej grupy przewodników, dla których praca przewodnicka jest jedynym źródłem utrzymania nie przeczy tej zasadzie.

Traktowanie przewodnictwa jako sfery działalności społecznej umożliwia bowiem grupowanie w PTTK, szkolenie i wychowywanie licznej kadry hobbystów, znawców kraju, ludzi z różnych zawodów o wysokim poziomie wiedzy ogólnej: geografów, przyrodników, historyków, lekarzy, prawników, pracowników organizacji społecznych i politycznych. Umożliwia gromadzenie w szeregach przewodnickich społeczników, którzy pracując zawodowo w innych dziedzinach, znajdują czas nie tylko na oprowadzanie wycieczek, ale jednocześnie potrafią poświęcić wiele twórczego wysiłku dla spraw wewnętrznoorganizacyjnych zespołów przewodnickich. Omawiana zasada stwarza więc także warunki do funkcjonowania samorządu przewodnickiego — kół i komisji przewodnickich PTTK, samorządu, który ma istotne znaczenie dla rozwoju i podnoszenia poziomu przewodnictwa turystycznego.

W oparciu o samorząd prowadzone jest szkolenie nowych kadr przewodnickich i doszkalanie przewodników. Samorząd umożliwia prowadzenie koleżeńkiej kontroli pracy przewodnickiej, organizowanie samopomocy, zapewnia reprezentację interesów i potrzeb środowiska przewodnickiego. W kołach przewodnickich rodzi się wiele cennych społecznych inicjatyw, mających znaczenie w ogólnym rozwoju krajoznawstwa i turystyki, wykraczających poza ramy oprowadzania wycieczek.

Rozwijające się w takim klimacie przewodnictwo osiąga rangę dzia-

O NOWY MODEL DZIAŁANIA PTTK W ZAKŁADACH PRACY

ZACZNIJMY od historii. Do roku 1955 PTTK zrzeszało członków na zasadzie terytorialnej, to znaczy w kołach terenowych. Ta forma organizacyjna przetrwała do dziś i zasługuje na pełne poparcie, gdyż w ten właśnie sposób osoby zatrudnione w małych zakładach, lub nie pracujące zawodowo mogą współdziałać bądź należeć do Towarzystwa.

W latach 1954—1955 zakłady pracy zaczęły okazywać coraz większą pomoc w organizowaniu turystyki dla swych pracowników. Powstał funduszy zakładowego w 1956 r. dokonało prawdziwego przełomu i odąd turystyka zyskała w zakładach pracy trwałego opiekuna.

Związki zawodowe poszły jednak dalej i oto w roku 1955 mamy znaną uchwałę Sekretariatu CRZZ formułującą pełne poparcie Związków Zawodowych dla tworzenia kół PTTK w zakładach pracy. Kół tych zrzeszających 148.375 członków powstało do dziś 3543. Rozwój organizacyjny PTTK dokonał się więc właśnie w oparciu o zakłady pracy.

Dla tych nowych placówek PTTK — kół zakładowych — trzeba było stworzyć program działania. Wypełnienie tego zadania powierzono Komisji Kół Zakładowych, powołanej przy Zarządzie Głównym w 1960 r. Podobne Komisje zaczęły następnie powstawać przy Okręgach i Oddziałach PTTK. Komisje te dobrze spełniły swe zadanie. W obszernej uchwale na Plenum ZG w Zabrzu w 1960 r. sformułowany został program działania kół zakładowych, podjęto szkolenie organizatorów turystyki, których obecnie jest już 14.404, zainicjowano powstawanie wyższych form organizacyjnych — oddziałów zakładowych.

IV Walny Zjazd Towarzystwa w 1962 r. wprowadził Komisję Kół Zakładowych do art. 41 Statutu, co gruntownie zmieniło jej charakter. Została bowiem przekształcona jej funkcja opiniująco-inicjująca na funkcję działalnościową.

Jednak decyzja ta zaciążyła na dalszych losach Komisji a przede wszystkim na działalności, co pociągnęło za sobą liczne komplikacje. Komisje Kół Zakładowych zaczęły wyřęcać Zarządy w koordynowaniu pracy kół zakładowych a komisje turystyki kwalifikowanej i krajoznawcze w bezpośrednim organizowaniu imprez itp. Zarządy i komisje czuły się więc często zwolnione od zajmowania się sprawami kół zakładowych.

O ile jednak jeszcze przed paru laty sprawy te były mniej odczuwalne, o tyle obecnie występują one w znacznie większym nasileniu, powodując konieczność podjęcia odpowiednich zmian.

Skoro bowiem 75% działalności PTTK koncentruje się w zakładach

pracy, to jest oczywiste, iż problematyką tą muszą się bezpośrednio zajmować zarządy PTTK wszystkich szczebli organizacyjnych, oraz Komisje PTTK. Trzeba przecież wziąć pod uwagę, że wzrost społecznej rangi turystyki oraz roli naszego Towarzystwa sprawił, iż wszystkie uzgodnienia dotyczące działalności turystycznej w zakładach dokonywane są bezpośrednio pomiędzy organizacjami współdziałającymi w rozwoju turystyki zakładowej. Wyrazem tego są m.in. doroczne konferencje w Tardzie. Innym przykładem ilustrującym nową sytuację jest stanowisko nowopowołanej Krajowej Rady OFSWFiT, która nie wykonała swojej Komisji Turystyki przekazując swe uprawnienia w tym względzie Zarządowi Głównemu PTTK, który działać będzie w imieniu Związków Zawodowych. W sferze działania Komisji Kół Zakładowych pozostały zatem tylko sprawy organizatorów turystyki.

Dlatego, biorąc za podstawę wzrastającą działalność kół zakładowych oraz ich rangę w pracy naszego Towarzystwa, Zarząd Główny zaproponował w poprawkach do statutu wyeliminowanie z art. 41 Komisji Kół Zakładowych. Jeśli Walny Zjazd przyjmie tę poprawkę, to z całą pewnością głęboko związany z Towarzystwem aktyw Komisji Kół Zakładowych znajdzie dla siebie miejsce w pracy innych komisji i władz Towarzystwa, podejmie nowe

funkcje z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku.

Jak wówczas należałoby ukształtować model działania PTTK w zakładach pracy?

W zakładzie pracy działają koła, których zarządy pełnią zarazem funkcje Komisji Turystyki Rad Zakładowych. Działają także organizatorzy turystyki. Raz do roku powinni się spotykać na dorocznej konferencji kultury fizycznej i turystyki wszyscy ci, którzy są odpowiedzialni za rozwój turystyki w zakładzie.

W Oddziale sprawami kół zajmuje się bezpośrednio zarząd i jego komisje, działa zespół organizatorów turystyki, odbywają się narady prezesów kół. W okręgu odbywają się doroczne konferencje przedstawicieli Zarządów Okręgów Związków Zawodowych, organizowane wspólnie z WKZZ; biejąco sprawami tymi zajmuje się zarząd okręgu. Podobnie rzecz powinna wyglądać na szczeblu centralnym, gdzie zarząd główny spotyka się na dorocznych konferencjach w Tardzie.

W tym modelu zarysowuje się jedna luka — sprawy organizatorów turystyki kończą się na szczeblu oddziału.

Może więc wzorem Komisji Przewodniczkich powołać Komisje Organizatorów Turystyki w Okręgach i Zarządzie Głównym? Byłoby pożytecznym, aby przedstawione tu propozycje zmierzające do znalezienia prawidłowych rozwiązań organizacyjnych działalności PTTK w zakładach pracy, zostały wnikliwie przedyskutowane w kampanii sprawozdawczo-wyborczej, co stworzy warunki dla podjęcia właściwej decyzji przez VII WZD.

POWSTAJE PIENIŃSKIE MUZEUM PRZYRODNICZO-ETNOGRAFICZNE

REGION pieniński reprezentujący niepowtarzalne wartości przyrodnicze oraz wyjątkowe bogactwo folkloru oczekuje od dawna muzeum odpowiedniej rangi, w którym podobnie jak np. w Zakopanem można by było zgromadzić najcenniejsze okazy przyrodnicze i etnograficzne i uczynić je ośrodkiem oświatowo-wychowawczym.

Utworzenie takiego muzeum, postulowane od wielu lat, nabiera obecnie szczególnego znaczenia wobec faktu podjęcia w tym rejonie wielkich inwestycji (że wymienimy planowaną budowę zapory wodnej na Dunajcu w rejonie Niedzicy), które mimo zapewnień ze strony inwestorów grożą nieuniknionym niebezpieczeństwem zniszczeń w zasobach unikalnej przyrody i zabytkach. (W planach inwestorów nie przewidziano budowy muzeum).

Wiąże się to również z procesami urbanizacji wsi podhalańskich, w których gwałtownie zanikają stare tradycje i obyczaje. Stąd koniecz-

ność bezwzględnego przystąpienia do zbierania i odtwarzania przedmiotów kultury ludowej (sprzęt, stroje, rękodzieło, architektura i tp.).

Istniejące w Szczawnicy skromne zbiory regionalne w prowizorycznym budynku (podmokła piwnica) pod zarządem miejscowego Uzdrowiska wymagają szybkiego zabezpieczenia i mogą być załącznikiem przyszłego muzeum.

Nadto na terenie Pienin istnieje wzorowo prowadzone „Muzeum Przyrodnicze” w Krościenku, które jednak ze względu na brak pomieszczeń nie posiada żadnych perspektyw rozwojowych i zawęża swą działalność tylko do eksponatów pierwszoplanowych. Kierownictwo tego muzeum wyraża zgodę na powołanie jednego wspólnego muzeum przyrodniczo-etnograficznego. W ramach koncepcji budowy nowego muzeum w grę wchodzi również zakup „Izby Jana Witkora” największego piewcy Pienin.

Oddział PTTK w Szczawnicy jak

i Okręg PTTK w Krakowie, powzięły już swego czasu decyzję o budowie tego typu muzeum w Szczawnicy, wyasygnowały w własnych budżetach odpowiednie sumy na wstępne prace i uzyskiwały nawet przyrzeczenie ze strony miejscowego Nadleśnictwa bezpłatnej dostawy budulca.

Prezydium Zarządu Głównego PTTK uznając celowość powołania takiej placówki muzealnej i uwzględniając niedostateczne postępy w pracy nad tworzeniem muzeum, jak również widząc trudności z jakimi borykają się działacze w terenie postanowiło powołać do życia Komitet Budowy Muzeum w Szczawnicy, opracować projekt założeń budowy, program i zakres działania przyszłego muzeum oraz zainteresować sprawą odnośnie czynników państwowe.

W najbliższym czasie zorganizowana zostanie w Szczawnicy narada z udziałem przedstawicieli Zarządu Głównego PTTK, Zarządu Okręgu PTTK i Oddziałów PTTK w Szczawnicy i Krościenku oraz czynników miejscowych jak WRN, PRN, Uzdrowisko, Nadleśnictwo i innych.

Akcja tworzenia muzeum pienińskiego będzie mogła być powiązana z Międzynarodową Kampanią Muzealną w Polsce, trwającą od 1.X.1967 r. do 1.VIII.1968 r. organizowaną pod protektoratem Ministra Kultury i Sztuki Lucjana Motyki.

PREZYDIUM OBRADUJE

18.X.1967 r.

Prezydium ZG PTTK dokonało oceny sezonu letniego. Ocena ta wypadła pozytywnie jednak zwrócono uwagę na konieczność polep-

szczenia poziomu usług świadczonych przez obiekty PTTK oraz ORT-y, podnoszenia standardu wyposażenia schronisk, domów wycieczkowych, poprawienia stanu czystości. Polecono również, aby dział eksploatacji przygotował obszerną informację o niezbędnych remontach schronisk górskich, aby można było przedłożyć ją odpowiednim władzom.

Prezydium omawiało także prace Komisji Górskiej Turystyki ZG PTTK. Akceptowano plan pracy komisji na rok 1968. Przyjęto również postulaty KTG dotyczące otwarcia dodatkowych przejść przez granicę polsko-czechosłowacką dla potrzeb turystyki kwalifikowanej oraz postulat rozszerzenia górskich wczasów wędrownych z możliwością wykorzystywania dla nich nie tylko obiektów PTTK.

Omawiana była ponadto działalność GOPR. Prezydium z zadowoleniem przyjęło wiadomość o stałej poprawie sprawności GOPR, postawie ratowników GOPR i dobrej pracy biura. Prezydium wyraziło słowa uznania i podziękowania prezesowi GOPR kol. J. Ustupskiemu oraz sekretarzowi K. Tomiło.

Omawiając gospodarke jachtami morskimi Komisji Turystyki Żeglarskiej PTTK prezydium przychyliło się do wniosku KTŻ i postanowiło: zwiększyć udział ZG PTTK w kosztach utrzymania jachtów o 145 tys. zł rocznie; przeznaczyć 550 tys. zł rocznie na remonty kapitalne jachtów morskich; wystąpić do GKKFiT z uzasadnionym wnioskiem o przyznanie 6 mln zł na budowę trzech jachtów pełnomorskich; przyjąć zasadę, oddawania do eksploatacji nowych jachtów tylko tym klubom, które mają wyszkolonych conajmniej 5 kapitanów i 15 sterników morskich na każdy jacht.

Prezydium oceniało działalność Komisji Turystyki Narciarskiej ZG PTTK. Po szerokiej dyskusji Prezydium uznając procesy zmieniające charakter turystyki narciarskiej i poczuwając się do roli koordynatora w zakresie współczesnych form turystyki narciarskiej postanowiło przyjąć plan pracy komisji na rok 1968, wydać instrukcję w sprawie przygotowania zimowego sezonu narciarskiego uwzględniając zwłaszcza sprawy przygotowania narciastrad, szkolenia instruktorów narciarskich i przodowników oraz zabezpieczając odpowiednią ilość turystycznych wczasów narciarskich zwłaszcza szkoleniowych. Ponadto postanowiono wystąpić do GKKFiT z memoriałem w sprawie narciastrad w oparciu o szczegółowe ustalenia dokonane w toku dyskusji na podstawie wniosków KTN.

Prezydium dokonało również omówienia sytuacji w zakresie wypożyczalni sprzętu turystycznego PTTK. Zwrócono uwagę, aby zapewniony został fachowy odbiór nowozakupionego sprzętu do wypożyczalni, opracowana szczegółowo instrukcja w sprawie eksploatacji i konserwacji sprzętu w wypożyczalniach, ze szczególnym uwzględnieniem sprzętu wodnego, opracowany ponownie wniosek do GKKFiT o zakup łodzi żaglowych typu „Omega” do wypożyczalni.

Prezydium podjęło uchwałę w sprawie powołania pienińskiego muzeum przyrodniczo-etnograficznego w Szczawnicy postanawiając zorganizować naradę na ten temat zainteresowanych organizacji i instytucji oraz powołać do życia Komitet Budowy Muzeum.

DW AUGUSTÓW NAJLEPSZYM OBIEKTEM PTTK w 1966 ROKU

NAMY już zwycięzców konkursu na najlepszy obiekt PTTK w roku 1966. Komisja konkursowa pod przewodnictwem Jerzego Sierpińskiego, w składzie Wiesław Goszczyński, Romuald Polak i Bronisław Siadek zapoznała się z materiałami nadesłanymi przez poszczególne okręgi PTTK i ustaliła nagrody na szczeblu centralnym. Zadanie nie było łatwe, gdyż należało uwzględnić, że w konkursie brały udział obiekty pracujące przez cały rok i obiekty sezonowe, że warunki pracy poszczególnych obiektów nie zawsze są porównywalne, że ocena nadesłana przez zarządy okręgów jest porównywalna tylko w odniesieniu do obiektów danego okręgu. Uwzględniając te wszystkie aspekty oraz biorąc pod uwagę punktację dokonaną przez Komisję na szczeblu wojewódzkim Komisja centralna przyznała następujące nagrody:

- 12 tys. zł dla DW Augustów
- 10 tys. zł dla schroniska na Kalatówkach
- 8 tys. zł dla DW Lidzbark
- 6 tys. zł dla DW Szczyrk
- 5 tys. zł dla DW Łeba
- 4 tys. zł dla DW Żnin

Konkurs był bardzo popularny wśród personelu obiektów PTTK i przyczynił się w poważnym stopniu do podniesienia poziomu obsługi turystów i wycieczkowiczów.

Dla zwiększenia jego zasięgu oraz materialnego zainteresowania pracowników uczestniczących w konkursie zostaną podwyższone nagrody. W kolejnym konkursie na najlepszy obiekt PTTK pierwsza nagroda wynosić będzie 15 tys. zł., druga — 12 tys. zł., trzecia — 10 tys. oraz trzy wyróżnienia po 5 tys. Przyznane zostaną ponadto dyplomy uznania.

Nowum będzie wprowadzenie nagród na szczeblu wojewódzkim. W tym celu okręgi PTTK zostały podzielone na 3 grupy. W pierwszej do której należą Katowice, Kraków, Olsztyn i Wrocław, będzie przekazana na nagrody do dyspozycji zarządu okręgu kwota 4 tys. zł. W drugiej, do której zaliczono Bydgoszcz, Gdańsk, Opole, Rzeszów, Szczecin, Okręg Mazowiecki kwota 3 tys. zł., w trzeciej natomiast do której włączono Białystok, Kielce, Koszalin, Lublin, Łódź, Poznań, Zieloną Górę kwota 2 tys. zł. Oczywiście przyznane nagrody na szczeblu wojewódzkim nie eliminują obiektu od ubiegania się o nagrodę na szczeblu centralnym.

Warto podkreślić, że dla zwiększenia efektu propagandowego konkursu wprowadzone zostaną specjalne wywieszki informujące turystów, że dany obiekt uczestniczy w konkursie. Fotopam natomiast wydrukuje specjalne pocztówki zaadresowane do Zarządu Okręgu PTTK, w których wycieczkowicze, turyści będą mogli wpisywać swoje uwagi na temat poziomu pracy programowej i jakości usług obiektu, czystości, grzeczności personelu itp.

JEDEN ZLOT, DWA JUBILEUSZE

W PUŁAWACH i Kazimierzu Dolnym obradował X jubileuszowy Ogólnopolski Zlot Przewodników Turystyki Pieszej połączony z obchodami 15-lecia Komisji Turystyki Pieszej ZG PTTK. Na zlot, któremu przewodził prof. dr Jerzy Słiński, przewodniczący Komisji Turystyki Pieszej Zarządu Głównego PTTK, przybyło ponad 450 działaczy z całej Polski. Najliczniej reprezentowane były środowiska Warszawy i Poznania.

Przewodników turystyki pieszej, będących faktycznie społecznymi przewodnikami, jest obecnie 1.250. W ostatnich dwóch latach kadra tego aktywu powiększyła się prawie dwukrotnie. W Międzynarodowym Roku Turystyki oprowadzili oni bezpłatnie przynajmniej 100.000 osób, byli inicjatorami i organizatorami setek wycieczek, obozowisk wędrownych i imprez krajoznawczych, wiedli na szlaki wczasowiczów. Nie brak wśród nich opiekunów zabytków i przyrody, autorów monografii krajoznawczych, wybitnych działaczy.

W czasie zlotu pracowały 4 zespoły robocze, których członkowie przygotowali liczne wnioski i postulaty. W roku 1968 imprezy turystyki pieszej będą przebiegały pod znakiem obchodów 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego. Postanowiono wprowadzić nową odznakę dla uczestników wędrowek „Szlakami Ludowego Wojska Polskiego”.

Zwrócono również uwagę na konieczność organizowania w szerszym niż dotychczas stopniu imprez na orientację mających duże znaczenie dla podnoszenia obronności naszego kraju, a stanowiących jednocześnie dla młodzieży wielką atrakcję. W tym celu należy przyspieszyć wydanie podręcznika marszów na orientację jak i innych materiałów szkoleniowych i pomocniczych.

Inne zamierzenia to powiększenie liczby klubów, rozwój turystyki pieszej wśród młodzieży szkół średnich, różne formy pomocy dla kół młodzieży wojskowej, organizowanie kursów dla nauczycieli oraz rozszerzenie opieki nad miejscami walk i męczeństwa. Zamierza się wystąpić do władz PTTK w sprawie wydzielienia w schroniskach osobnych tanich sal dla posiadaczy spiwórow.

Opracowany i oznakowany zostanie jubileuszowy szlak Ludowego Wojska Polskiego na przyczółku warecko-magnuszewskim, biegnący m.in. przez Studzianki. Postulowano również jednolite oznakowanie szlaków bojowych jednostek Ludowego Wojska Polskiego, zwłaszcza I i II Armii Wojska Polskiego oraz szlaków walk partyzantów. W tej sprawie podjęte jest pierwsze zobowiązanie. Oto koło PTTK Nr 233

przy Oddziale Stołecznym podjęło się opracowania szlaku bojowego I Brygady Pancerniej im. „Bohaterów Westerplatte”.

Na marginesie spraw szlaków zlot w Kazimierzu zalecił wprowadzenie dokładniejszej kontroli znakowanych szlaków turystycznych poprzez powołanie opiekunów społecznych szlaków mających czuwać nad ogólnym stanem urządzeń znarkarskich w terenie.

Ustalono, że w roku 1968 centralny zlot turystów pieszych odbędzie się w Dynowie nad Sanem, centralny rajd pieszy dla wytrawnych piechurów w sierpniu w woj. zielonogórskim z zakończeniem w Kożuchowie, a gospodarzem XI zlotu przewodników w połowie października będzie OKTP w Katowicach.

W zlocie i uroczystościach jubileuszowych wzięli udział m.in. wice-

prezes ZG PTTK — Jerzy Przędziecki, zastępca sekretarza generalnego PTTK — Wojciech Militz, wiceprzewodniczący WKFFiT w Lublinie — Jan Sokołowski, przewodniczący Prezydium PRN w Puławach — Stefan Filip, przedstawiciel Kuratorium Oświaty, prasy, zasługi i działacze i nestorzy turystyki pieszej. Referat o historii turystyki pieszej i ludziach szczególnie dla niej zasłużonych wygłosił długoletni działacz, b. przewodniczący KTP ZG PTTK — Adam Słomczyński.

Podczas zlotu 15 osób otrzymało tytuły Honorowego Przewodnika Turystyki Pieszej, zaś 65 honorowe odznaki 15-lecia. Przyznano także liczne dyplomy i upominki zasłużonym działaczom turystyki pieszej. Z okazji zlotu w sali kina „Sybilla” w Puławach otwarta została okolicznościowa wystawa PTTK-owskich znaczków i plaketek turystycznych. Najbogatszy zestaw tych ostatnich zaprezentował Okręg Mazowiecki PTTK.

JACHTOWA FLOTA PTTK POTĘGĄ W TURYSTYCE MORSKIEJ

NISMY się obejrżeli, a jachtowa flota morska PTTK, obchodząca właśnie dziesiątą rocznicę swego powstania, stała się prawdziwą potęgą w morskiej turystyce żeglarskiej. W wyniku dziesięcioletniej działalności PTTK jako armatora flota jachtowa składa się obecnie z 10 pełnomorskich jednostek.

W sezonie 1966 Komisja Turystyki Żeglarskiej zorganizowała 81 rejsów, w których wzięło udział 561 uczestników. W rejsach tych jachty PTTK przepląły łącznie 41.926 mil morskich i dokonały 491 wejść do portów polskich i zagranicznych.

10 jachtów Towarzystwa to zaledwie ok. 10% ogólnokrajowej floty jachtowej, a jednak według oceny Polskiego Związku Żeglarskiego uzyskały one ponad 22,5% wszystkich osiągniętych w Polsce w sezonie 1966 wyników.

Aby ocenić to sukcesy trzeba podkreślić, że na sezon 66 złożyły się wyniki uzyskane przez 17 Okręgowych Związków Żeglarskich, w tym takich okręgów jak Gdańsk i Szczecin, oraz kilku potężnych federacji jak Liga Obrony Kraju czy AZS.

Nie ma jednak róży bez kolców. Oto bowiem wobec rozwijającej się żywiłowo turystyki żeglarskiej od czego między innymi przyczyniają się także sukcesy sportowe naszych młodych żeglarzy, że wymienimy mistrzostwa świata w klasie kadet warszawskich juniorów żeglarskich, nie dostatecznie przydzielane są fundusze dla właściwego przeprowadzania remontów bieżących jachtów. Ma to jak wiadomo duże znaczenie dla racjonalnej eksploatacji jachtów i bezpieczeństwa żegluga.

Również dojrzała do rozwiązania sprawa remontów kapitalnych jachtów przez które należy rozumieć roboty wynoszące 30-70% wartości jachtu. Biorąc pod

uwagę fakt, że okres użytkowania jachtu morskiego wynosi 15-20 lat warto wydatkować kwotę 300-700 tys. zł rocznie, stanowiącą 3-5% wartości PTTK-owskiego majątku jachtowego po to, by jachty te były w pełni sprawne i służyły dalszemu rozwojowi żeglarsstwa morskiego.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK wysunęła wnioski aby Prezydium ZG PTTK zwiększyło udział ZG PTTK w kosztach utrzymania jachtów o 145.000.— rocznie (75.000.— w formie zwiększonej dotacji i 70.000.— z funduszu „1100”), oraz przeznaczyło 550.000.— zł rocznie na remonty kapitalne jachtów morskich. Proponowano również przyjęcie następujących wskaźników zużycia między remontami kapitalnymi:

- dla kadłuba 8-10 lat lub 40.000-80.000 mil morskich;
- dla takielunku stałego 3-5 lat;
- dla silnika 600-1000 godzin jego pracy;
- dla tratwy 4-6 lat;
- dla żagli z tworzyw sztucznych 3-4 lat.

Wnioski te zostały przyjęte. KTŻ postulowała również dalszą rozbudowę floty jachtowej, przyjmując zasadę, że oddawanie w eksploatację nowych jachtów może nastąpić tylko dla tych klubów PTTK, które mają wyszkolonych co najmniej 5 kapitanów i 15 sterników morskich na każdy jacht.

Realizacja tych wniosków i postulatów KTŻ przyczyni się na pewno do rozwoju turystyki żeglarskiej na morzu i przysporzy naszemu Towarzystwu nowych sukcesów i osiągnięć, których ukoronowaniem byłoby dalekomorskie wyprawy żeglarskie, będące najlepszym sprawdzianem wartości szkoleniowo-turystycznych pracy PTTK.

Z ŻYCIA OKRĘGÓW, ODDZIAŁÓW I KÓŁ

ZIELONA GÓRA DOBRZE OCENIA PTTK

W Zielonej Górze odbyła się sesja Miejskiej Rady Narodowej, poświęcona ocenie kultury fizycznej, turystyki i wypoczynku po pracy w mieście winnej lato-rośli.

Sesja wysoko oceniła działalność PTTK w Zielonej Górze, jako jedyne ośrodka krzewiącego społeczny ruch turystyczno-krajoznawczy wśród mieszkańców miasta i załóg pracowniczych oraz prowadzącego od lat dwudziestu działalność programową w tym zakresie.

Wyrazem uznania dla aktywu naszego Towarzystwa było przyznanie i wręczenie trzem działaczom Oddziału PTTK dyplomów „Zasłużony Obywatel Zielonej Góry”. Otrzymali je: **Izabella Wyględacz**, **Halina Rys**, **Jerzy Łatwiński**. Podjęta uchwała MRN zapewnia między innymi poprawę warunków lokalowych oddziału, jeszcze do końca bieżącego roku.

W hollu gmachu Prezydium WRN, gdzie odbywała się sesja MRN, działacze oddziału zorganizowali ciekawą wystawę, obrazującą stan organizacyjny PTTK w Zielonej Górze oraz pokaz turystycznego sprzętu biwakowego. Wystawa wzbudziła żywe zainteresowanie.

GOŚĆ Z NRD NA ZIEMI LUBUSKIEJ

We wrześniu ub. r. przebywał w Zielonej Górze i na Ziemi Lubuskiej przewodniczący Komitetu Turystyki i Wędrownictwa we Frankfurcie n. Odry — **Manfred Sievert**. Gość z NRD zapoznał się z formami organizacyjnymi i metodami działalności programowej oraz szkolenia PTTK w zakładach pracy, szkołach i środowiskach terenowych, jak również uczestniczył w uroczystym zakończeniu kursu i wręczeniu legitymacji 40 absolwentom — młodzieżowym organizatorom turystyki w Technikum Budowlanym w Żarach.

Wizyty gości z NRD nie są tylko oficjalne. W ramach dotychczasowych kontaktów, lubuscy turyści piesi, kolarze i kajakowcy brali udział w krajoznawczych wyprawach w NRD, a goście zza Odry uczestniczyli w imprezach PTTK na terenie Okręgu Zielonogórskiego PTTK.

Alfred Chwałastyk

WZOROWE KOŁO PTTK W STOCZNI GDAŃSKIEJ

Jednym z najaktywniejszych kół oddziału PTTK Stoczni Gdańskiej jest istniejące od ubiegłego roku koło przy Zasadniczej Szkole Budowy Okrętów. Powstało ono z inicjatywy aktywnych działaczy oddziału — **Jana Smikalli** i **Ryszarda Gackiego**, nauczycieli ZSBO. Prezesem koła został uczeń III klasy **Józef Grzanka**.

W ciągu roku członkowie tego koła brali udział w licznych imprezach finansowanych głównie przez komitet rodzicielski szkoły. Dość szybko zdobyli oni ostrogi turystyczne. Ich doświadczenie wykorzystano już w czerwcu ub. r. przy organizacji IV Ogólnopolskiego Złotu Stoczniovców. Właśnie uczniowie, posiadacze własnych pojazdów motocyklowych, byli łącznikami na tym zlocie. Z powierzonych im zadań wywiązali się wzorowo.

Koło PTTK przy Zasadniczej Szkole Budowy Okrętów mimo, iż wielu dawnych uczniów pracuje już w Stoczni Gdańskiej nie przestało istnieć. W samym tylko wrześniu ub. r. wzbogaciło się o 69 nowych członków. Pracę w nowym roku rozpoczęło udziałem w Rajdzie Leninowskim. Do Poronina wysłano 51 piechurów i 24 kolarzy.

Henryk Kesik

BOGATY PŁON WYSTAWOWY TURYSTÓW-MARYNARZY

Interesująco wygląda działalność wystawiennicza Oddziału PTTK Marynarki Wojennej w Gdyni.

W Klubie Oficerskim w Gdyni odbyły się 2 wystawy plakatu turystycznego pod hasłem „Na szlakach turystycznych bratnich krajów”. W połowie września 1967 r. otwarta została natomiast wystawa fotograficzna prezentująca plon zdjęciowy z pobytu blisko 100-osobowej grupy marynarzy-turystów na szkoleniowym obozie w Bieszczadach. Kolejną wystawą jest ekspozycja zdjęć V Ogólnopolskiego Rajdu Motorowego „Do Morza”, który odbył się w Lebie. Ostatnia z planowanych jest wystawa widokówek pod hasłem „Zbierając widokówki — poznajesz świat”.

AKTYWNE „WIERCHY”

Aktywnie działa, istniejący niespełna rok, Klub Turystyki Górskiej i Narciarskiej PTTK Marynarki Wojennej „Wierchy”. Zorganizował on w Bieszczadach pierwszy obóz szkoleniowo-turystyczny dla kandydatów na przodowników turystyki górskiej. Uczestniczyło w nim ok. 100 osób.

Obok zajęć obozowych odbyły się także spotkania oficerów z miejscową ludnością i pracownikami zakładów w Rzepedzi oraz Sanoku, podczas których wyświetlane były filmy o Marynarce Wojennej.

Klub Marynarki Wojennej rozpoczął również przygotowania do planowanego w przyszłym roku wyjazdu turystycznego w Kaukaz.

Andrzej Tokarski

II ZJAZD DRZYMAŁOWSKI

We wrześniu ub. r. odbył się II Zjazd Drzymałowski, w którym uczestniczyło ok. 500 turystów z pow. wolsztyńskiego, z odległego Głogowa, a także z Poznania, Zbąszynka, Leszna i Piły.

Piękno Ziemi Wolsztyńskiej poznawała, czcąc pamięć Michała Drzymały, młodzież szkół podstawowych w Rakoniewicach, Zakrzewie, Kaszczorze i młodzież szkół w Wolsztynie. Na mecie w Drzymałowie rozdano pamiątkowe odznaki oraz podjęto turystów grochówką.

Zjazd odbył się na czterech trasach pieszych i umożliwił zaliczenie punktów na odznaki turystyczne OTP, KOT i MOT.

Zygfryd Gdaniec

KONCERT ORGANOWY

Z inicjatywy Oddziału PTTK w Leżajsku zorganizowany został w dniu 9 września 1967 r. pierwszy koncert organowy, który zgromadził ok. 2000 osób. Wykonawcą był prof. Józef Chwedczuk — kierownik Międzyuczelnianej Katedry Organów w Krakowie.

Organy w bazylice leżajskiej zostały wykonane w latach 1880—1882 przez znakomitego organmistrza krakowskiego Jana Głowińskiego. Posiadają one 64 registry i 30000 piszczałek i należą do jednych z największych w Europie. Niedawno organy zostały podane kolejnej konserwacji.

Do końca ub. r. Oddział PTTK w Leżajsku miał zorganizować jeszcze 2 koncerty.

SZCZYT „WALTER” W BIESZCZADACH

Podczas XIV Rajdu Przyjaźni w Bieszczadach odbyła się w Jabłonkach uroczystość nazwania bezimiennego szczytu w rejonie Jabłonek, oznaczonego na mapach wysokością 828 m. nazwą „Walter”. Inicjatywa wyszła od aktywu PTTK, który w ten sposób chciał utrwalić na szlaku turystycznym pamięć o Generale Świerczewskim. W przeddzień uroczystości ustawiona została w Jabłonkach gablota z mapą szlaku wolnościowego im. Gen. Karola Świerczewskiego oraz został wyznakowany nowy szlak koloru zielonego — pomnik — szczyt Walter.

NA ANTENIE PTTK...

Dzięki przychylnej atmosferze, jaka panuje w Rozgłośni Polskiego Radia w Rzeszowie, Zarząd Okręgu nadaje od lutego 1967 r. w każdy piątek 3-minutową audycję pod tytułem „Na antenie PTTK...”.

W audycjach tych poruszane są wszystkie zagadnienia, które interesują koła, oddziały i członków PTTK województwa rzeszowskiego. Oprócz spraw organizacyjnych, programowych, informacji o imprezach, szkoleniu, we wrześniu rozpoczął się cykl prezentacji działaczy społecznych PTTK Okręgu Rzeszowskiego. Zaś z okazji 50-tej rocznicy Rewolucji Październikowej, wspólnie z Rozgłośnią podawane były pytania konkursowe związane tematycznie z tą rocznicą.

RZESZOWSKIE PLANY NA ROK 1968

Plenum Zarządu Okręgu PTTK w Rzeszowie omówiło plan działania na rok 1968. Przewiduje się wzrost organizacyjny o ok. 50 kół, 100 członków zbiorowych, przeszkolenie 300 organizatorów turystyki, 100 prze-

wodników i około 60 przodowników turystyki kwalifikowanej. Stan członków Towarzystwa w okręgu rzeszowskim ma zwiększyć się o ok. 2.000 osób.

Jan Kalisz

SYMBOLICZNA MOGIŁA STANISŁAWA GROŃSKIEGO POD OSTERWĄ

Z okazji I tatrzańskie Złazu im. Stanisława Grońskiego na symbolicznym cmentarzu pod Osterwą przy Popradzkim Pleso odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej pamięci wybitnego taternika, pioniera turystyki i krajoznawstwa Ziemi Szczecińskiej oraz propagatora piękna polskich gór. Odsłonięcie tablicy nastąpiło w dziesiątą rocznicę tragicznej śmierci Stanisława Grońskiego w masywie Mont Blanc.

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Komisja Ochrony Przyrody ZG wydała od dawna oczekiwaną broszurę M. Terliaka pt. „Ochrona przyrody i turystyka” z serii „Biblioteka Turysty”. Ta wartościowa pozycja opracowana w zwartej formie daje krótki zakres historii ochrony przyrody na świecie i w Polsce, mówi o jej organizacji i znaczeniu, metodach i formach ochrony przyrody w Polsce i na świecie oraz w poszczególnych dyscyplinach turystyki. Myślą przewodnią broszury jest twierdzenie: aby skutecznie chronić przyrodę, trzeba wiedzieć jakimi drogami doszliśmy do dzisiejszych pojęć, co zyskujemy chroniąc przyrodę, a co tracimy będąc biernymi świadkami jej niszczenia lub niewłaściwego użytkowania. Broszura jest bezpłatna, wysyłana na pisemne zamówienia kierowane do biura ZG PTTK w Warszawie.

PRZEWODNIKI

1. GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE. Przewodnik turystyczny. Wyd. 5 popr. i uzup. — Sylwester Kowalczewski — W-wa 1967, SiT, Cena zł 22.—
2. KOSZALIN I OKOLICE — Józef Chrzyszczewski — Poznań 1967, Wydawn. Poznańskie, Cena zł 10.—
3. OŚRODKI WYPOCZYNKOWE WIELKOPOLSKI — Bogdan Zgodziński — Poznań 1967, WKKFiT.
4. WESTERPLATTE — Edmund Kosiarz, Włodzimierz Pogoda, Rafał Witkowski — Gdynia 1967, Wydawn. Morskie, Cena zł 12.—
5. WRZEŚNIA I OKOLICE — Antoni Ciszek — Poznań 1967, WKKFiT.

MAPY

1. BESKID SADECKI. Mapa turystyczna. Podz. 1:75 000. Wyd. 4. W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—
2. GÓRY ŚWIĘTOKRZYSKIE. Mapa turystyczna. Podz. 1:400 000. 1:133 000. Wyd. 4 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

3. KARPATY. Mapa obszaru kon-dan Baranowski, Władysław Ba-wencji turystycznej. Wyd. 3 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

4. MAPA SAMOCHODOWA POL-SKI. Podz. 1:1 000 000 Wyd. 6 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

5. MAPA WOJEWÓDZTWA GDAŃSKIEGO. Podz. 1:500 000 Wyd. 3 W-wa, PPWK Cena zł 10.—

6. MAPA WOJEWÓDZTWA KATOWICKIEGO I OPOLSKIEGO. Podz. 1:500 000 Wyd. 3 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

7. OKOLICE OLSZTYNA. Mapa turystyczna. Podz. 1:175 000 Wyd. 4 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

8. PLAN GDAŃSKA. Wyd. 3 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

9. POBRZEŻE BAŁTYKU. Mapa turystyczna. Podz. 1:400 000. Wyd. 5 W-wa 1967 PPWK Cena zł 15.—

10. POJEZIERZE KASZUBSKIE. Mapa turystyczna. Podz. 1:400 000 Wyd. 2, W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

11. POLSKA MAPA CAMPIN-GÓW. Podz. 1:1 000 000 Wyd. 2 W-wa 1967, PPWK, Cena zł 10.—

RÓŻNE

1. ATLAS ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY W POLSCE — Jerzy Łoziński, Adam Miłobędzki — W-wa 1967, Polonia, Cena zł 90.—
2. DZIEJE ZIEMI RAWICKIEJ — Walerian Sobiesiak — Poznań 1967, PWN, Cena zł 100.—
3. GOTYCKA ARCHITEKTURA POCYSTERSKIEGO KOŚCIOŁA W KORONOWIE — Szczęsny Skibiński — Bydgoszcz 1967, PWN, Cena zł 15.—
4. JAN MICHAŁOWICZ Z URZĘDOWA — Ewa Kozłowska-Tomczyk — W-wa 1967, Auriga, Cena zł 35.—
5. KATALOG ZABYTEKÓW BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO W POLSCE T. IV: Woj. Łódzkie Zesz. 1 Powiat Pajęczno — Boh-

dan Baranowski, Władysław Ba-ranowski, Jerzy Koliński — Wro-cław 1967, Ossolineum, Cena zł 18.—

6. KATALOG ZABYTEKÓW SZTUKI W POLSCE. T. XI: Woj. bydgoskie Zesz. 19: Pow. wąbrzeski W-wa 1967, Instytut Sztuki PAN, Cena zł 37.—

7. KATALOG ZABYTEKÓW SZTUKI W POLSCE. T. VII: Woj. opolskie Zesz. 13: Pow. raciborski W-wa 1967, Instytut Sztuki PAN, Cena zł 42.—

8. LEWICOWY RUCH OPORU NA MAZOWSZU I PODLASIU W LATACH II WOJNY ŚWIATOWEJ — Bronisław Sydek — W-wa 1967, PTTK Okręg Mazowiecki

9. MIASTA WOJEWÓDZTWA WARSZAWSKIEGO. Płock 1967, Tow. Naukowe Płockie, Cena zł 12.—

10. MIECHÓW. Studia z dziejów miasta i ziemi miechowskiej do 1914 r. — Zbigniew Pęckowski — Kraków 1967 Wydawn. Literackie Cena zł 100.—

11. OSTROŁĘKA. Dzieje miasta — Zofia Niedziałkowska — Wro-cław 1967, Ossolineum, Cena zł 55.—

12. POMNIKI WALK I MĘCZENSTWA Z LAT 1939—1945 NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARSZAWSKIEGO — Krzysztof Rukowski — W-wa 1967, PTTK Okręg Mazowiecki

13. PORADNIK PRZEWODNIKA TERENOWEGO — Witold Masiak — W-wa 1967, PTTK Okręg Mazowiecki

14. ROCZNIK WARSZAWSKI Tom VI, W-wa 1967, PIW, Cena zł 75.—

15. WOJEWÓDZTWO KATOWICKIE. Zarys geograficzno-ekonomiczny — Bogumił Rychłowski — W-wa 1967, PWN, Cena zł 36.—

16. ZARYS DZIEJÓW LUBLINA. 1317—1967. Opracowanie zbiorowe. Lublin 1967, Wydawn. Lubelskie, Cena zł 5.—

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydaw. Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel. 26-35-74

Druk. Wyd. Zw. CRZZ. Zam. 738/909/67. Nakł. 5 000 + 35 egz. N-75